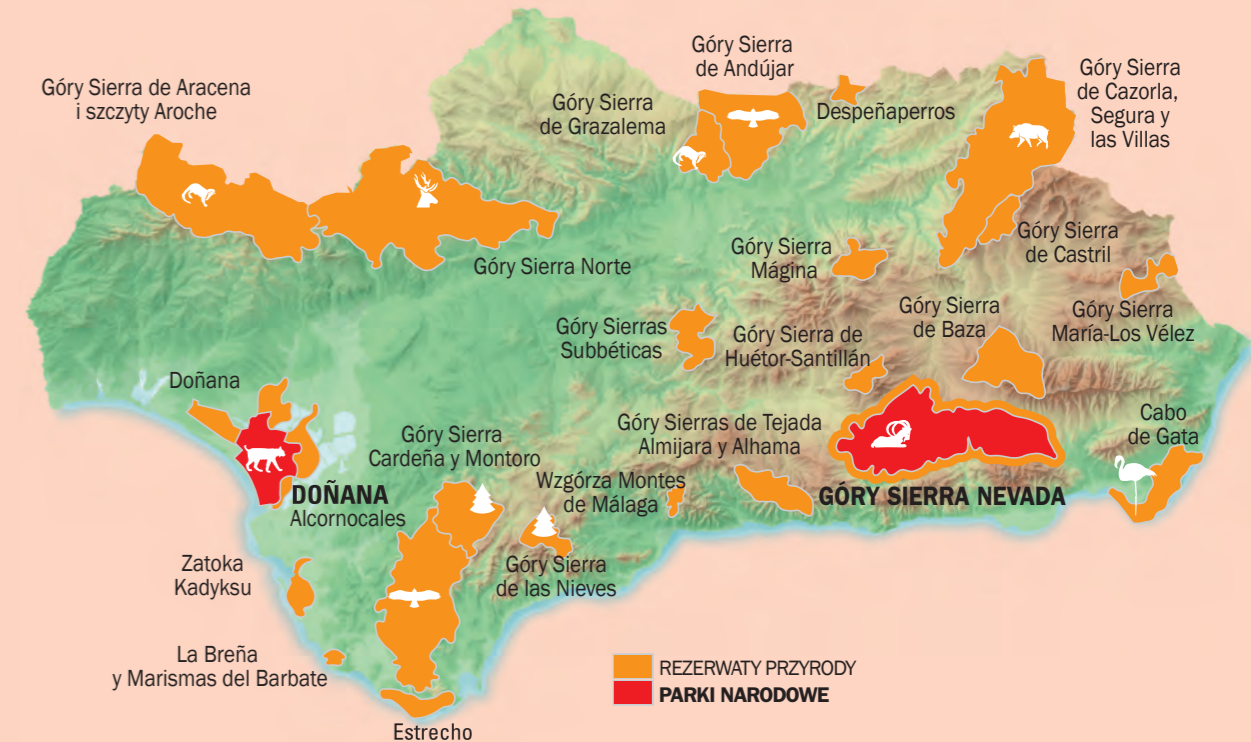

Andalusia

Poradnik praktyczny

Królestwo przyrody

Gęste i zacienione lasy, wulkaniczne pustynie, najwyższe szczyty na Półwyspie Iberyjskim, rozległe mokradła, polacie wybrzeża ledwie dotknięte ręką człowieka – to tylko niektóre z pejzaży, które Andalusja oferuje odwiedzającym. Można się tu cieszyć dziką przyrodą, poszerzyć swoją wiedzę, uprawiać różnego rodzaju sporty, odpoczywać, albo po prostu przyjemnie spędzać czas w spokojnym otoczeniu. 18% terytorium Andalusji należy do rozległej sieci obszarów chronionej

przyrody (ponad 80), dzięki czemu znajduje się ona w czołówce regionów hiszpańskich chroniących swoje dziedzictwo środowiskowe. To bogactwo naturalne obejmuje **24 rezerwaty przyrody** rozsiępane po całym terytorium Andalusji – **górzyste i zalesione obszary** (w niektórych z nich znajdują się prawdziwe skarby botaniczne, jak **iodła w rezerwach Sierra de Grazalema i Sierra de las Nieves**), a także wybrzeża, jak między innymi **Rezerwat Cabo de Gata-Nijar**.

Ponadto na podkreślenie zasługują parki narodowe o wyjątkowym znaczeniu ekologicznym: **Doñana** (schronienie rybia iberyjskiego) oraz góry **Sierra Nevada** (tu znajdują się najwyższe szczyty Półwyspu Iberyjskiego: Mulhacén, 3481 m i Veleta, 3392 m), oba należące do rezerwatów biosfery Unesco. Pozostałe obszary chronione obejmują użytki ekologiczne (28) i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (32), które uzupełniają mapę fizyczną Andalusji. Użytki ekologiczne, o mniejszym

zasięgu niż parki, to w większości wilgotne enklawy mające znaczenie dla zachowania bogactwa flory i fauny, szczególnie ptaków. Miejsca te oferują ogromną **różnorodność krajobrazu**, począwszy od spiralnych formacji skał krasowych **Torcal de Antequera**, aż po **Tabernas** w Almerii, unikatowej pustyni w Europie. **Cueva de Nerja**, **Gruta de las Maravillas i Infiernos de Loja**, to jedne z jaskiń, które również składają się na to nadzwyczajne królestwo przyrody, jakim jest Andalusja.

8 426463 004393

Andalusia

Andalusia se mueve con Europa

www.andalusia.org

BOGACTWO NATURALNE

Ten region oferuje ogromną różnorodność pejzaży: od białych szczytów gór Sierra Nevada do ciepłych okolic doliny Gwadalkiwiru, przez wulkaniczne obszary, jak pustynia Tabernas oraz niższe góry, porośnięte bujną roślinnością.

Linia brzegowa Andalusji, o długości prawie **900 kilometrów**, charakteryzuje się pięknymi plażami i miejscowościami rozsiętymi na wybrzeżach każdej z nadmorskich prowincji regionu: **Costa de Almería** w Almerii, **Costa Tropical** w Grenadzie, **Costa del Sol** w Maladze i **Costa de la Luz** w Kadyksie i Huelwie. Wybrzeże andaluzyjskie, skąpane w wodach Oceanu Atlantyckiego i Morza Śródziemnego, oferuje plaże o drobnym i złotym piasku oraz urokliwe zatoczki o czystych i ciepłych wodach, z przepięknym dnem morskim. **Park Narodowy Doñana**, zaliczony do światowego dziedzictwa w 1994 roku, jest największym rezerwatem przyrody w Europie oraz jednym z naturalnych klejnotów Andalusji.

najwyższym poziomie, przez co Andalusja jest miejscem docelowym dla miłośników sportu. Tę ofertę uzupełnia najwyższej klasy infrastruktura, służąca często do organizacji **międzynarodowych wydarzeń sportowych**: stacja narciarska i górską w Sierra Nevada, tor wyścigowy w Jerez, setki pól golfowych na terenie całej Andalusji, szczególnie na Costa del Sol (tam ich gęstość jest największa w całej Europie) oraz **39 portów jachtowych**, z których niektóre, na przykład Puerto Banús w Marbelli (prowincja Malaga), cieszą się dużym uznaniem.

ZABYTKI I SZLAKI KULTUROWE

Świadectwem tysięcy lat historii tej ziemi są imponujące zabytki architektury, znajdujące się na terenie całego regionu. Dzięki korzystnym warunkom klimatycznym, a także żyzności lokalnych gleb zasobnych w liczne minerały, od czasów prehistorycznych na tym terenie rozwijały się różne cywilizacje. Najwcześniejsze z nich tworzyli Tartesyjczycy, Fenicjanie, Iberowie i Kartagińczycy. W 206 roku p.n.e. miasto Gadir (Kadyks), ostatnia forteca Kartagińczyków w Iberii, zostało zdobyte przez armię Rzymu. W ten sposób rozpoczęła się romanizacja Andalusji, nazwanej przez Rzymian „Betica”, którą August przekształcił w prowincję imperium. Po upadku Imperium Rzymskiego, którego ślady zachowały się w takich miastach, jak np. Itálica, w Santiponce (Sevilla), przybyli tu Wizygoci i Bizantyńczycy, a w roku 711 rozpoczął się intensywny podbój tej ziemi przez Muzułmanów. Kultura islamu

jest źródłem wielu lokalnych zwyczajów i dzięki niej powstały jedne z najbardziej imponujących zabytków Andalusji, zaliczanych dziś do **światowego dziedzictwa**: **Meczet-katedra i centrum historyczne Kordoby**; kompleks **Alhambry, Generalife i Albayzín w Grenadzie**, a także **Giralda** i **Alcázar w Sewilli**. Ta pełna splendoru przeszłość jest także widoczna poza stolicami prowincji. W większości miast i miasteczek Andalusji można podążać śladami bogatego życia artystycznego, które rozwijało się na przestrzeni wieków; skarby architektury islamskiej, renesansowej i barokowej można do dziś podziwiać w licznych fortecach, zamkach, kościołach, klasztorach, pałacach i innych zabytkach tego regionu. Dobrym przykładem są tu zespoły renesansowe w **Ubedzie i Baezie**, także należące do światowego dziedzictwa. Szlaki kulturowe, jak te dotyczące dziedzictwa kultury islamu (szlak Kalifatu, Washingtona Irvinga, Nasrydów, Almorawidów i Almohadów...), Szlak Bética Romana czy szlak **El Tempranillo** – hiszpańskiego Robin Hooda – oraz interesująca **oferta muzealna** to najlepszy sposób, by zapoznać się z kulturą Andalusji. Wizytę można wzbogacić o domy-muzea **andaluzyjskich artystów** o międzynarodowej sławie, jak **Picasso, Lorca** czy **Alberti**.

Tydzień czy karnawał to jedne z obowiązkowych wydarzeń andaluzyjskiego kalendarza świąt, których różnorodność świadczy o zróżnicowaniu i bogactwie tego regionu. Innym sposobem poznania Andalusji jest degustacja dań lokalnej kuchni, wyśmienitej i bardzo zdrowej. Dieta śródziemnomorska, oferująca świeże owoce morza i ogromne bogactwo produktów rolnych, bazuje na oliwie z oliwek – prawdziwym klejnocie tej kuchni. Znakomite są także tutejsze wina – Andalusja może pochwalić się sześcioma Chronionymi Nazwami Pochodzenia. Częścią bogatej oferty gastronomicznej Andalusji są również tak popularne produkty jak **gazpacho** (rodzaj chłodnika), wędliny i szynka iberyjska oraz **znakomite wypieki**. Można w nich odnaleźć wierne odbicie arabskiego dziedzictwa tego regionu.

WIEŚ ANDALUZYJSKA

Oprócz doskonałej kuchni, Andalusja oferuje niezwykle atrakcyjny krajobraz wiejski, na który składają się **białe wioski** i **miasteczka**, zawieszane w czasie i otoczone piękną przyrodą. Szczególnie warto odwiedzić okolice **Alpujarras**, pomiędzy **Grenadą** i **Almerią**, oraz białe miasteczka w górach **Sierra de Cádiz** czy w prowincji **Malaga**. Dzięki szerokiej ofercie **sanatoriów, spa, łaźni arabskich i hoteli leczniczych** region Andalusji przekształcił się w wymarzone miejsce docelowe dla osób szukających odpoczynku i wracających do zdrowia po okresie zmęczenia i stresu.

GOLF, SPORTY WODNE I AKTYWNA TURYSTYKA

Tak wielka różnorodność środowiska naturalnego zapewnia idealne warunki do uprawiania sportu w pełnym kontakcie z przyrodą: wycieczki, wspinaczka, speleologia, turystyka górską, kajakarstwo, paralotniarstwo, lotnia, jazda konna, polowanie, wędkarstwo, nurkowanie, surfowanie, jazda na nartach... Wszystkie te możliwości oferuje Andalusja. W każdej z osmiu prowincji znajduje się **nowoczesna baza do uprawiania sportu** na

architektury, znajdujące się na terenie całego regionu. Dzięki korzystnym warunkom klimatycznym, a także żyzności lokalnych gleb zasobnych w liczne minerały, od czasów prehistorycznych na tym terenie rozwijały się różne cywilizacje. Najwcześniejsze z nich tworzyli Tartesyjczycy, Fenicjanie, Iberowie i Kartagińczycy. W 206 roku p.n.e. miasto Gadir (Kadyks), ostatnia forteca Kartagińczyków w Iberii, zostało zdobyte przez armię Rzymu. W ten sposób rozpoczęła się romanizacja Andalusji, nazwanej przez Rzymian „Betica”, którą August przekształcił w prowincję imperium. Po upadku Imperium Rzymskiego, którego ślady zachowały się w takich miastach, jak np. Itálica, w Santiponce (Sevilla), przybyli tu Wizygoci i Bizantyńczycy, a w roku 711 rozpoczął się intensywny podbój tej ziemi przez Muzułmanów. Kultura islamu

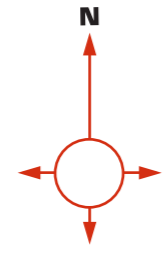
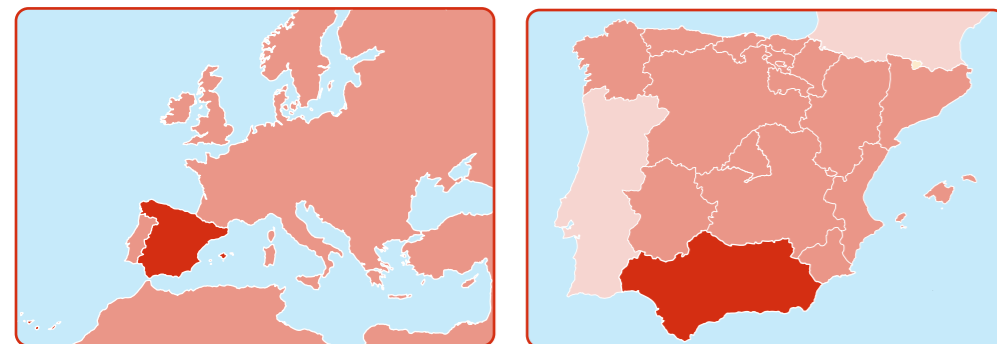
jest źródłem wielu lokalnych zwyczajów i dzięki niej powstały jedne z najbardziej imponujących zabytków Andalusji, zaliczanych dziś do światowego dziedzictwa: Meczet-katedra i centrum historyczne Kordoby; kompleks Alhambry, Generalife i Albayzín w Grenadzie, a także Giralda i Alcázar w Sewilli. Ta pełna splendoru przeszłość jest także widoczna poza stolicami prowincji. W większości miast i miasteczek Andalusji można podążać śladami bogatego życia artystycznego, które rozwijało się na przestrzeni wieków; skarby architektury islamskiej, renesansowej i barokowej można do dziś podziwiać w licznych fortecach, zamkach, kościołach, klasztorach, pałacach i innych zabytkach tego regionu. Dobrym przykładem są tu zespoły renesansowe w Ubedzie i Baezie, także należące do światowego dziedzictwa. Szlaki kulturowe, jak te dotyczące dziedzictwa kultury islamu (szlak Kalifatu, Washingtona Irvinga, Nasrydów, Almorawidów i Almohadów...), Szlak Bética Romana czy szlak El Tempranillo – hiszpańskiego Robin Hooda – oraz interesująca oferta muzealna to najlepszy sposób, by zapoznać się z kulturą Andalusji. Wizytę można wzbogacić o domy-muzea andaluzyjskich artystów o międzynarodowej sławie, jak Picasso, Lorca czy Alberti.

RSZAD ANDALUZYJSKI
Ministerstwo Turystyki i Sportu
Empresa Pública para la Gestión del Turismo y del Deporte de Andalucía, S.A.
(Przedsiębiorstwo publiczne ds. zarządzania turystyką i sportem w Andalusji)
C/ Compañía, 40.
29008 Malaga
www.andalusia.org

Zastosowanie papieru z odzysku do druku niniejszych broszur sprawia, że w 2018 roku Andalusja zmniejszyła wpływ na środowisko o:

- 22.757 kg odpadów
- 3.364 kg CO₂
- 33.646 km podróży samochodem
- 665.527 litrów wody
- 39.099 kWh energii
- 36.974 kg drewna

Andaluzia

Andalucía

Andaluzia to naturalny pomost łączący kontynent afrykański z Europą; punkt, w którym spotykają się Ocean Atlantycki i Morze Śródziemne, dawna Brama Ameryki. Region ten oferuje szerokie możliwości dla turystyki, a jego charakterystyczną cechą jest różnorodność. Geograficzną osią Andaluzji jest rzeka Gwadalkiwir, biegnąca ze wschodu na zachód. Region składa się z ośmiu prowincji (Almería, Kadyks, Kordoba, Grenada, Huelva, Jaén, Malaga i Sewilla) i jest drugim co do wielkości regionem Hiszpanii, o powierzchni 87 268 km².

Uprzywilejowana enklawa

Dzięki szczególnemu położeniu geograficznemu pomiędzy dwoma kontynentami i dwoma akwenami (Ocean Atlantycki i Morze Śródziemne), region ten cieszy się znakomitymi warunkami klimatycznymi – lato są suche i ciepłe, zaś zimy łagodne. Szczególnie atrakcyjna pod tym względem jest prowincja Grenada, w której na odcinku 40 km cieszy się można klimatem alpejskim w górach Sierra Nevada oraz wysoką temperaturą mikroklimatu subtropikalnego na wybrzeżu Costa Tropical. Kolejną atrakcją tej ziemi jest wszechobecne światło, związane z dużą liczbą godzin słonecznych. Jest to dodatkowa zachęta dla turystów, a także jedna z przyczyn radosnego i gościnnego charakteru Andaluzyjczyków. Ponad siedem milionów mieszkańców Andaluzji mieszka w stolicach prowincji, mniejszych miastach i małych miejscowościach. Dzięki temu oferta turystyczna jest bardzo zróżnicowana: poza dużymi ośrodkami miejskimi istnieje turystyka wiejska, wykorzystująca zasoby naturalne i lokalne atrakcje.

Sieć transportu

Znakomita sieć transportu ułatwia dostęp do wszystkich atrakcji turystycznych regionu. Jest ona wygodna i nowoczesna, a jej łączna długość wynosi 24 000 km. Obejmuje autostrady oraz drogi ekspresowe i zwykłe. Gwiazdą andaluzjskiej sieci kolejowej jest AVE (Tren de Alta Velocidad), czyli kolej dużych prędkości, pokonująca odległość między Madrytem a Sewillą w ciągu zaledwie 2,5 godziny. Zbudowanie tej linii przyczyniło się także do poprawy komunikacji między Madrytem a Malagą – czas przejazdu to 2 godziny i 40 minut. Ponadto należy zwrócić uwagę na optymalne połączenia kolejowe między stolicami poszczególnych prowincji Andaluzji. Nowoczesne i przestronne lotniska, jak te w Maladze, Sewilli, Jerez, Almerii i Grenadzie, zapewniają Andaluzji sprawny transport lotniczy, łącząc region z innymi stolicami prowincji hiszpańskich, a także innymi miastami w Europie i na świecie. Porty położone zarówno nad Atlantykiem, jak i nad Morzem Śródziemnym uzupełniają tę rozległą sieć transportu. Wiele z nich to ulubione miejsca docelowe promów pasażerskich, które obsługują także regularne połączenia z Afryką Północną i Wyspami Kanaryjskimi.

Niezliczone atrakcje

Andaluzia oferuje odwiedzającym wszelkie możliwe atrakcje, dzięki czemu wycieczka obejmująca wszystkie osiem prowincji regionu będzie unikatowym i niezapomnianym doświadczeniem. Dość wymienić: zabytki należące do światowego dziedzictwa (mezcet w Kordobie, Alhambra i Generalife, Giralda, ...); naturalne bogactwo kontrastów; nieskończone możliwości uprawiania sportów w uprzywilejowanym naturalnym środowisku; relaks i odpoczynek dzięki sieci sanatoriów, spa i łaźni arabskich obecnych w regionie; liczne święta w ciągu całego roku; formy artystyczne tak zakorzenione w tej ziemi, jak flamenco lub walki byków; gastronomia oferująca andaluzjskie produkty wysokiej jakości, których najlepszym przykładem jest oliwa z oliwek; rzemiosło wernie odzwierciedlające dziedzictwo kulturalne różnych ludów, które się tu osiedliły; optymalna infrastruktura do organizowania kongresów, spotkań i konferencji, itp. I oczywiście do tego całego bogactwa należy dodać najważniejszy skarb Andaluzji: jej mieszkańców. Dzięki przyjaznej naturze Andaluzyjczyków odwiedzający czują się jak w domu i mogą przyjąć jako swoje zwyczaje i tradycje tego regionu.

Stolica prowincji	Lotnisko	Kolej	Szlak Washingtona Irvinga	Stacja narciarska
Miasto powyżej 100 000 mieszkańców	Port jachtowy	Informacja turystyczna	Szlak Nasrydów	Kemping
Miasto od 20 000 do 100 000 mieszkańców	Port handlowy	Miasto światowego dziedzictwa	Muzeum	Punkt widokowy
Miasto od 2000 do 5000 mieszkańców	Droga ekspresowa	Zespoły światowego dziedzictwa	Zamek/mury	Jaskinia
Miasto od 1000 do 5000 mieszkańców	Droga główna	Miasto zabytkowe	Zabytek świecki	Jaskinia turystyczna
Punkt turystyczny	Droga niższej kategorii	Miasto, które wystąpiło o status miasta zabytkowego	Zabytek sakralny	Park wodny
	Kolej dużych prędkości	Szlak Bética Romana	Stanowiska archeologiczne	Kasyno
		Szlak Kalifatu	Sanatorium	Zoo/akwarium
			Zabytek megalityczny	Golf